

Kullakarva mägimännid

Mägimännist ja tema alamliikidest on aretatud üle 350 sordi, paljud neist on välimuselt üsnagi sarnased.

Mägimänd (*Pinus mugo*) kasvab looduses mitme teisendina. Puukoolides ei tehta neil enamasti vahet, ka kõik mägimänni sordid pannakse ühte patta. Tavaaednikule ei olegi eriti tähtis, kuhu üks või teine sort kuulub – valime ju taime ikka tema kasvukujust ja okkavärvist lähtudes.

Üldiselt leiab puukoolides 3–4 mägimänni sorti, vaid suuremates saab valida kümnekonna vahel. Poogitud sordiistikud on muidugi natuke kallimad kui seemnest paljundatud, kuid oma hinda väärt.

Talve staarid

Talikollastest sortidest on kena seemnekülvist saadud 'Ophir'. Talvel värvuvad okkad heledamaks sidrunkollaseks. Võra sees ja varjuküljel jäävad need roheliseks, moodustades nõnda vahva kontrasti.

'Ophir' kasvab aja jooksul umbes meetri kõrguseks. Selle sordi istikuid on meil viimastel aastatel müügil olnud paaris puukoolis.

Pilkupüüdev on ka pikemate, veidi keerdus okastega 'Zundert', mis on eriti kena talvel, kuid säilitab päikesepoolsetel okstel kollaka värvuse suvekuudelgi. Kasvab aastas kümnekond cm ja saab lõpuks meetrikõrguseks.

Mõlemad sordid on saadud Hollandis.

Iga aia kaunistuseks on ka 'Golden Glow', mille okkad on kollased kogu aasta. Ta jätab hea mulje just lähedalt vaadates, kuna tugevalt lillad noored kasvud tulevad kollasel foonil ilusasti esile.

Madalamad mägimänni sordid jäävad meie talves tavaliselt lume alla. Siiski peaks veel mainima üht väga kääbusajat sorti: tiheda keraja

'Walaszyk' on müstiliselt kollasekirjude okastega mägimänni sort, mille emastaim leiti Poolas seemikute hulgast.

võraga 'Little Gold Star' särab igal aastaajal nagu tõeline staar. Kasvukõrguselt sobib ta kivikusse või teiste madalate okaspuusortide kõrvale päikese kätte.

Suvel värve rohkem

Praegu hakkavad moodi minema mägimänni sordid, mille noored okkad on valgekirjud. Üks selliseid on Austraalias 1989. aastal aretatud 'Misty' – tema võrsed ja okkad on puhkedes peaaegu valged. Oma soojast kodumaast hoolimata kasvab sort ka meil, istikuid võib leida eliitpuukoolides.

Teine kena valgeokkaline sort kannab tabavat nime 'Milky Way'. Tema noored okkad on kreemikasvalged. Sort sirgub aeglaselt ja sobib kasvatamiseks tüvikpuuna.

Kõik männid on valgusnõudlikud, kuid paljud valgekirjud okastega sordid kardavad eredat kevadpäikest. Mõistlik on need istutada paika, kuhu keskpäevase päikese kiired ei ulatu. Aga muul ajal peaks päikest jaguma, sest päris varjus jäävad nad kiratsema.

Nagu männid ikka, nii kasvab ka mägimänd paremini kergemal

Sordi 'Zundert' pikad keerdusokkad on kollased ka suvel.

kruusasel või liivakal pinnasel. Kuid sobib ka tavaline lahjem aiamuld.

Kõik juuresolevad fotod on tehtud Nurga Puukoolis.

REIN SANDER

'Milky Way' säilitab suvelgi valkja tooni.